

ποίημα, τὸν 4ο Πυθιονίκη γιὰ τὸν Ἀρκεσίλαο τῆς Κυρήνης, τῆς λέει πὼς πρέπει νὰ σταθεῖ στὸ πλευρὸ τοῦ. Ἀναμφίβολα, ἔχει ἐμπιστοσύνη στὸν ἐρχομὸ τῆς καὶ τὴν παρουσία τῆς, πρέπει ὅμως νὰ δεδαιωθεῖ πὼς ἔχει τὴν πλήρη συμπαράστασή τῆς:

ὄφρα κωμάζοντι σὺν Ἀρκεσίλα
Μοῖσα, Λατοΐδαισιν ὀφειλόμενον Πυ-
θῶνι τ' αὔξης οὔρον ὕμνων.

(Πυθ. 4. 2—3)

Ὁ «οὔρος», ὁ ἄνεμος, εἶναι ἡ δύναμη ποῦ θὰ κινήσει τὸν Πίνδαρο στὸ τολμηρὸ, μακρινὸ καὶ ἀπαιτητικὸ ταξίδι τοῦ, καὶ ἐδῶ ἡ ἰδέα τῆς θείας πνοῆς ποῦ κρατεῖ τοὺς ποιητῆς (Ὀλ. 6. 83) ἰσχυροποιεῖται καὶ ἀποκτᾶ ἓνα καινούργιο νόημα. Δείχνει πὼς τὸ τραγοῦδι εἶναι σὰν ἓνα καράβι μὲ τὸν ἄνεμο ποῦ τὸ σπρώχνει, καὶ τοῦτο εἶναι ἐπίσης μίᾳ εἰκόνι ποῦ χρησιμοποιοῖ ὁ Πίνδαρος (Πυθ. 11. 39' Νεμ. 3. 26) γιὰ νὰ ἐξυπογοήσει τοὺς κινδύνους στοὺς ὁποίους τὸ ἔργο τοῦ εἶναι ἐκτεθειμένο, ἐνῶ ὁ Βακχυλίδης χρησιμοποιοῖ τὴν ἴδια εἰκόνα γιὰ νὰ δώσει τὸν πλοῦτο τῆς πραγμάτειας ποῦ φέρνει τὸ τραγοῦδι τοῦ (16. 1 κ.ἐφ.). Ὁ Πίνδαρος ἔχει πλήρη συνείδηση τῆς ἀνάγκης μᾶς δύναμης ποῦ θὰ τοῦ δώσει ὠθηση καὶ ταχύτητα καί, σ' ἓνα ἄλλο ποίημα, ἀλλάζει τὴν εἰκόνα, ὅταν εὔχεται αὐτῇ ἡ δύναμη νὰ τοῦ παρέχεται «ἀμφιλαφῶς», πλουσιπάροχα:

εἶην εὐρησιεπῆς ἀναγείσθαι
πρόσφορος ἐν Μοισᾶν
δίφρῳ τόλμα δὲ καὶ ἀμφιλαφῆς δύναμις
ἔπιτο.

(Ὀλ. 8. 80—83)

Ἄν πρόκειται νὰ σύρει τὸ τραγοῦδι, χρειάζεται τόλμη καὶ δύναμη, καὶ ἐξηγεῖ τι ἐννοεῖ μὲ τίς λέξεις αὐτῆς ὅταν παρακαλεῖ νὰ εἶναι «πρόσφορος» γιὰ ν' ἀνέβει στὸ ἄρμα τῆς Μοῦσας. Ἡ εἰκόνα τοῦ ἄρματος χρησιμοποιοῦντο ἀπὸ τὸν Σιμωνίδη ἀναφορικὰ μὲ τὴ νίκη καὶ ἐξυπονοεῖ μεγαλοπρέπεια καὶ δόξα. Ὅταν ἡ ἀναφορὰ γίνεται στὸ τραγοῦδι, φανερώνει μᾶλλον τὸ ρίγος καὶ τὴ διεγερση μᾶς ἐμπειρίας ποῦ σύρει τὴν καρδιά καὶ τὸν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου μὲ μίᾳ πρωτοφανῇ ταχύτητα. Μὲ αὐτοὺς τοὺς τόνους χρησιμοποιοῦται ἀπὸ τὸν Πίνδαρο ἄλλοῦ (Πυθ. 10. 65' ἀπ. 109. 1). Προτοῦ ἀρχίσει ἓνα ποίημα, ἀνυπομονεῖ ὅπως ὁ ἄρματηλάτης γιὰ τὸν ἀγῶνα καί, στὴ συγκέντρωση τῶν δυνάμεών τοῦ, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τίς ἴδιες ἱκανότητες.

μετάφραση: Ἄρη Μπερλή

(Συνεχίζεται)

